

Pierwszy Kraków Heritage Lab o Nowej Hucie jako Pomniku Historii

2023-03-15

W 2023 r. przypada 45 lat od pamiętnego wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Kraków został umieszczony wraz z Kopalnią Soli „Wieliczka” w gronie 12 obiektów kultury i natury. Był także pierwszym europejskim miastem, które uzyskało ten prestiżowy status jako dobro wspólne ludzkości. W wyjątkowym roku jubileuszu inaugurujemy Kraków Heritage Lab - cykl interdyscyplinarnych rozmów służących wymianie wiedzy i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej problematyki dziedzictwa kulturowego. Pierwszym tematem naszych spotkań jest Nowa Huta, która właśnie otrzymała status Pomnika Historii.

Uznanie za Pomnik Historii to jedna z form ochrony zabytków w Polsce, którą dotychczas zostało objęte łącznie 123 obiekty i miejsca w kraju, szczególnie cennych dla kultury narodowej. W Krakowie są to: Stare Miasto, Opactwo Benedyktynów w Tyńcu i kopiec Kościuszki, a teraz także zespół architektoniczny i urbanistyczny Nowej Huty.

Podczas uroczystości wręczenia wpisów na listę Pomników Historii, 3 lutego prezydent RP Andrzej Duda, dziękując i gratulując wszystkim laureatom (tym razem wpis otrzymało dziewięć obiektów), podkreślał rolę troski o zabytki i pamięć historyczną dla teraźniejszości i kształtowania postaw patriotycznych następnych pokoleń.

Od ponad dekady miasto prowadziło starania, aby Nowa Huta została uznana za Pomnik Historii. W tym roku proces ten został uwieńczony sukcesem i miejsce, które jest niezwykle cennym świadectwem przeszłości od czasów prehistorycznych, przez okres oddziaływania Opactwa w Mogile, budowy Kombinatu i miasta Nowa Huta, po narodziny ruchu NSZ Solidarność, uznawane za arcydzieło myśli planistycznej, o unikalnym układzie architektoniczno-urbanistycznym, doczekało się formalnego uhonorowania wpisem na listę Pomników Historii.

Pierwsza rozmowa z cyklu Kraków Heritage Lab została poświęcona właśnie tej kwestii: historii ubiegania się o wpis, zaangażowania ekspertów, badaczy, strony społecznej, radnych dzielnicowych, ale także samych mieszkańców. W rozmowie pt. „Nowa Huta - pomnikiem historii - i co z tego wynika?” swoje poglądy i opinie wymienili znakomici goście, m.in. prof. Zbigniew Myczkowski i prof. Urszula Forczek-Brataniec z Politechniki Krakowskiej, Karolina Żłobicka z Muzeum Nowej Huty, dr Jarosław Kłaś z Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, Radny Stanisław Moryc z Zarządu Dzielnic XVIII Nowa Huta, Paweł Jagło z Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Katarzyna Biecuszek z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Debatę prowadziła dr Katarzyna Piotrowska z Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK. Podczas uroczystości prezydent Jacek Majchrowski podziękował i uhonorował pamiątkowymi dyplomami osoby szczególnie zasłużone dla procesu wpisania Nowej Huty na listę Pomników Historii oraz które na co dzień podsycają patriotyzm lokalny i przyczyniły się do zaistnienia Nowej Huty w tej odsłonie, którą teraz dostrzegamy i doceniamy.

- Uznanie Nowej Huty za Pomnik Historii to swego rodzaju formalne uznanie wieloletnich starań miasta, ekspertów oraz wszystkich osób i instytucji, którym zależało na tym, aby chronić i promować wyjątkowość tego obszaru. Wierzę, że ten wpis jest nie tylko powodem do dumy wobec osiągniętego

**Magiczny
Kraków**

sukcesu, ale także przyczyni się do rozwoju dzielnicy, wzmocni jej tożsamość, obudzi zainteresowanie pozostałych mieszkańców naszego miasta, turystów, a także przyniesie ze sobą ważne inwestycje społeczne i infrastrukturalne poprawiające jakość życia w tej ważnej historycznej dzielnicy – podkreślił Jacek Majchrowski w swoim przemówieniu.

Ideą nowego cyklu **Kraków Heritage Lab** jest otwarcie przestrzeni dla moderowanych rozmów o szeroko rozumianej problematyce dziedzictwa kulturowego, opieki i ochrony, ale również twórczym podejściu do tematyki zrównoważonego rozwoju.

Inauguracyjny Kraków Heritage Lab 1/2023 odbył się 16 lutego, w pałacu Potockich, przy Rynku Głównym 20.

Zapraszamy do obejrzenia debaty.